

Halina Turek-Krysztoforska

DROGI
NIEZNAJANE

Wrocław 2006

WIERŠZE TE POŚWIĘCAM
MOJEMU WNUKOWI
MATEUSZOWI

Rana

Idą wstęgi wiatrów
przez zielone pola
rozpalają niebo
metalicznym światłem
połamane gałęzie drzew
na wzgórzach
wiążą krzyże na znak
żywych i zmarłych
szumi tęskny śpiew —
odurzona tym żalem
osuwam się na kolana
czekam bezsilna drżąca
porywem wiatru niesiona
a w sercu zbolałym
wciąż krwawi rana —

Nie zdążyłam

Mateuszowi

Odszedł
jak złocisty poranek
spowity śnieżną bielą
na chmurnej tafli nieba
mgła rozpięła skrzydła
ostatnie słowa wyciskają łzy
wiruje świat —
tyle chciałam Mu powiedzieć
to tak boli
skończył zaledwie dwadzieścia lat —
pustka obok mnie cichutko drzemie
czy przystroi życie
w najpiękniejsze tony
bym nie utraciła tamtych chwil
ciągle słyszę żałobny marsz
i głośno bijące
kościelne dzwony —

Lawina

Mateuszowi

Promienne niebo jest tak daleko
dlaczego śmierć blisko
jak jej uniknąć ponad naszą ziemią
by nie przykrywała
główki jedwabistej —
co głębiej uczuć mych rozjaśni
widzę wzrok utkwiony we mnie
jak rozpacz głęboka pokryta lawą
którą odsuwam lecz nadaremnie —
Boże Twoja wola
gdy czyjaś świeca gaśnie
lecz czy to musiał być On
kochany wnuk właśnie —
innych ratował sam w puchu zginął
proszę ześlij na myśli spokój
pociesz po bolesnej stypie
którą los mi zgotował —

Tylko wspomnienie

Mateuszowi

Na pewno chciałeś żyć
lecz swą śmierć
widziałeś blisko
bez pożegnania odpłynąłeś
na obcym okręcie
teraz bólem napawa
widok grobu
na nim Twoje imię
i nazwisko —
wygasłe liście
pokrywają
kamienne pomniki
stojące szeregiem
czekają smutne
od poranku
do zmierzchów cienistych —

Pytania

Mateuszowi

Gdy byłeś ze mną
życie ubierało nas w poezję i pieśni
kwiaty darzyły miłością
drzewa sypały na głowy czereśnie —
tak ładnie grałeś na gitarze
podziwiałeś moje wiersze
każdy Twój uśmiech
niweczył problemy i smutki
tyle pytań zadawałeś
lecz czas był nieprzejednany
i taki krótki —
skroń moja bieleje
Ciebie nie ma
jakby nigdy nie było
bądź chociaż gałązką ducha
który utracił wszystkie nadzieje —

Ciebie nie ma

Mateuszowi

Księżyc wygląda zakłopotany
noc taka ciemna i długa
gwiazdy jak perełki zagubione
migają w okiennych framugach —
byłeś jeszcze wczoraj
dziś Ciebie już nie ma
ostrokrzew tęsknoty
roзраsta się we mnie
zamiast kołderki Cię przykryła
ciężka ziemia —
wymawiam Twe imię
czasem wbrew swojej woli
wspomnienia wracają
rozsarpują rany
nie wiesz jak to boli —
patrzę na studentów
i nadziwić się nie mogę
zamiast iść na uczelnię
wybrałeś niebieską drogę —

Ukochane góry

Mateuszowi

Kiedyś przeminą smutne dni
czas zagoi rany
spoglądasz z łagodnej orbity nieba
na swoje miasto i góry kochane —
gdy słońce gaśnie
perły gwiazd tulą Cię do snu
nikt światła nie zasłania mrokiem
nikt już nie odda złu —
życie posmutniało
jak w mglistej jesieni
mostem pamięci
wspomnienia wracają —
dziś to moje bolesne milczenie
na miłość zamienię
do Boga do dzieci
do wszystkich ludzi na świecie —

Nakarm nadzieją

Przychodzę do Ciebie Panie
z naręczem miłości w sercu
pokornie kłaniam się
przepraszam
za wszelkie przewinienia
za grzechy braci za siostry me —
daj nam łaski moc
napełniaj tkliwością każdego
ulżyj cierpieniom
nakarm nadzieją
że w innym świecie
spotkam drogiego wnuka swego —

Babunia

Kochałeś ją
ja to wiem
nie wszystkie dzieci
kochają babcie i dziadków
czasem robią im na złość
lecz to zdarza się rzadko —
jesteś tak bardzo czuły rozumny
pamiętam
moment pożegnania
potem
wkładania do grobu trumny —
to był grom z jasnego nieba
nawet słońce z żalu
za chmury się skryło —
nie mów już nic
więcej dowodów
nie trzeba —

Dom babci

Wspomnienie lotem orła
wleciało na ganek
tonący w soczystej zieleni
drzewa wokół
jak posągi rycerzy stały
w zwartych szeregach
tego żadna epoka
już nie odmieni —
ze szczytu Nowego Miasta
spoglądała dumnie
wieża kościoła
za oknami kipiało życie
latem i w zimie —
dlatego we wspomnieniach
tu powracamy
śmierć ma wszędzie
to samo imię —

Rycerze

Żyli kiedyś
na polskiej ziemi
w pałacach na łądach
zielonych
jak tafla wzburzonego morza
mieli lśniące zbroje
dziewczęta
jak pączki rumiane
mieli też w oddechu
własne żony —
gdy chcieli je zdradzać
serca czerwonymi dzwonkami
przykrywali w pośpiechu
nie chcieli być
na śmiech wystawieni —
lecz kiedyś ujrzeli
małe dziecko
w oczkach błyszcząca
cudowna kropla światła

odbita w słońcu
jak w zwierciadle
pękniętym na pół —
zebrali swe myśli
czarne od grzechu
tylko nie zdążyli uciec
nad głowami rozciągnął się
lej stężały z żalu
zawisł groźnie na oczach nocy
zasłonił świat —
odtąd nie chcieli już zdrady
poskromili zachcianki
i przez diabła zatruty
rzekomej miłości kwiat —

Noc majowa

Renesanse ciągną złotą chmurą
z nimi przepływają
średniowiecza zamyślenia
pęcznieją karty historii
akceptowane lub nie
w nich wielka tajemnica
naszego przeznaczenia —
nie pragnę niezwykłej miłości
lecz takiej która nie zabija
rozpromieniona noc majowa
ciepłem dotyka
potem odchodzi
jak ostatni wstrząs
czy znów zostanę sama
sierota niczyja —

Piąta wiosna

Obiecałeś gwiazdkę z nieba
zawiodłeś w piekielny ból
nie ma rajskich ogrodów
ni konstelacji gwiazd
nie gramy na scenie życia
Julii i Romea ról —
leżymy na trawie przed bramą piekła
nie wiem tylko na jawie czy we śnie
chyba los ze mnie drwi
a jednak nie jestem wściekła —
całujesz namiętnie
na twej dłoni ogryzek jabłka
to mnie nie obchodzi
może być nawet z rajskiej jabłoni —
teraz miłość zawisła w przestrzeni
wołam cię w każdą noc
nie wracasz
po raz piąty
na świecie wiosna się zieleni —

Pustka w dłoni

Chodzę ulicami miasta
gdzie głowa przy głowie
przyglądam się ciekawie
przysłuchuję rozmowie
lubię kino
klubowe spotkania
bo tam tyle ludzi
a to co ludzkie
wciąż mnie pochłania —
czasem mignie
znajoma twarz człowieka
przeleci samochód
tramwaj zadzwoni
wiatr smętne pieśni
przynosi z daleka
dlaczego więc
pustkę ogromną
mam w dłoni —

Mama

Bezszelestnie odszedł czas
popychana przez los
zgubiłam się w tłumie
Twoje imię wciąż powraca
chcę je wykrzyczeć na cały głos —
bronilaś świątyni miłości
by nie znikła ścięta gromem
roztargnienia i ślepej naiwności —
jesteś piastunką ciepła domowego
mądrzejsza od chłodu rozpacz
silniejsza od burzy
najwięcej dla dzieci znaczysz —
cieszę się że jeszcze
po tej ziemi kroczysz
pomagasz dźwigać ciężary życia
tyle jestem Ci dłużna
za ogrom miłości —
od obcych nic mnie nie czeka
nawet najskromniejsza jałmużna —

Skarb

Mieszkaś Mamusiu daleko
lecz oczy Twoje
przy mnie blisko —
milczysz
a ja słyszę Twój głos
nigdy uczucia swego nie zmienię
zmieniłam tylko nazwisko —
największym skarbem
jesteś na świecie
światłem na życia drodze
bez niego tutaj mi źle —
Twoje imię
zawsze mi towarzyszy
wymawiam je na cały głos
Rodzicielko droga
tak bardzo Kocham Cię —

Tamten czas

Szumem pienistych strumieni
milczeniem pól nad ranem
gonię słowami wierszy
miejsca niezapomniane —
przytulona do ziemi wciągam powietrze
czuję się listkiem miotanym przez wiatr
szukam wygodnego miejsca
lecz wszystkie drogi żwirem zawiane
czy trafię do ciebie
gdy znika przestrzeń pomiędzy nami
biegnę zdyszana
czegoś się boję czegoś nie rozumiem
wierzyliśmy władzy
a ratować musimy się sami —
gwiazda wieczoru wzbiera
tęsknym śpiewem który nie ma końca
jakby chciał na cały głos wołać
gdzie tamte czasy
czy w biedzie musimy umierać —

Przeznaczenie

Nie chciałaś porzucać Matki Ziemi
ale to była specyficzna pora
gdy coś się zmienia
w ludzkiej wyobraźni
staje się chora —
a jednak wracamy do natury
broniąc resztek homo sapiens
by żyć w symbiozie
z globem własnym
znieczuleni wirtualni tracimy godność
jak to się stało z tabu naszym —
ziemia już nie rozkwita
soczystą runią
czarem lasów urodą rzek
swym pięknem już nie zachwyca —
choć wzywamy S.O.S.
nikt nie słucha
całkiem ogłuchł
dwudziesty pierwszy wiek —

Nasza planeta

Noc spłynęła z obłoków
mgliście smugami gęstniejąca
jakby chciała przykryć ziemię
okrytą ranami —
ruiny też cierpliwie jej oczekiwały
kiedyś barwiliśmy ją na zielono
by dała nadzieję wolną
jak pola i ogrody
lecz kataklizmy snują się parami —
Boska planeta ma wszelkie prawa
kroplami ludzkiej niewiary
została zroszona —
nadchodzi czas przygotować wszystko
z miłością i prawdą której tutaj brak
słońce nieśmiało na świat spogląda
żółtą chustką ociera twarz —
czas odrzucić wszelkie narzekania
uśmiechajmy się
bagno nienawiści zamieni się w raj
nie stawiajmy znaków zapytania —

Powódź

Nurt rzeki bezwzględnie
opuścił swe brzegi
zmył z powierzchni ludzkie domy
topiąc dobytek
i pól uprawnych równe szeregi —
bunt głodu okrucieństwa
w pulsującej krwi
chciał ocalić garść
nieprzespanej nocy
lecz przyniósł
smutkiem napojone dni —
rozstały się morza
tylko manna nie spadła
na wodne pustynie
drzazga wyobraźni
zapala się od słowa
a rzeka jak płynęła
tak dalej płynie
mozolnie toczy muły i kamienie —

Wola

księdzu Twardowskiemu

Bóg daje ostrzeżenia
przed kataklizmem
tylko naród w to nie wierzy —
ja uwierzyłam
nadal poszukuję prawdy
przeciskam się przez wąskie drogi
cierniste ścieżki
wola silniejsza ode mnie
kto jej nie ma jest duchem ubogi —
kocham ludzi od dzieciennych lat
ich wartość wyrażam w słowie
nie obchodzi mnie
co na to świat powie —
wersety księdza Jana
poruszyły umysły ludzkie
czy uczucie rozwinąć się zdoła
zapełni życie jak przepisy i moda —

On już nic nie napisze
nie zarazi uśmiechem
wielka szkoda —
żył godnie ważąc każde słowo
rozwijał skrzydła miłości
by czujnik omega
nie przenosił zarazy zła
dziedzictwo Jego poezji
jest darem Boga —
On sprawi by ta myśl
przez dalsze pokolenia szła —
może kiedyś staniemy
naprzeciw sobie
bez wyrzutów sumienia
bo miłując drugiego nic nie płacisz
i nie masz nic do stracenia
kapłanie poeto — duch Twój
uzdrowi twarde serca
pod Jego tchnieniem
ucichną nawałnice zła
zabrzmi wesoły dzwon
radość rozjaśni lica —

Ogniki

Profesorowi Hirszfeldowi

Było kiedyś takie miejsce
w warszawskiej kawiarence
gdzie spragniony siadał
jak przy własnym stoliku
obok kominek skwierczał
suchymi szczapami rozsypując
figlarnych iskierek bez liku —
znali Go miejscowi i nie tylko
był traktowany poważnie
po tej i po tamtej stronie Atlantyku
członek Związku Literatów Polskich
pisał w każdej wolnej chwili
o miłości do żony Hanny
i córeczki którą stracił
o przyrodzie którą uwielbiał
mówiąc — wszystko co robię
to dla swego kraju i dla ludzkości
być może kiedyś i ja doświadczę
szczególnej Bożej miłości —

Dla Ciebie

Julii Somla

Odeszła do wieczności
deszczem spłynęły
czarne chmury
sina mgła owiała Jej dom
obcością zieją zimne mury —
już nie dla Ciebie kochanie
kwitną na działce drzewa i kwiaty
ni kabaretu dawne pienie
Tobie śpiewają anioły
a nasza modlitwa
pomoże wejść
po wieczne zbawienie —
Bóg Twe cierpienia liczył
my możemy tylko
przynosić kwiaty
na grobie zapalać znicze —

Płatki smutku

Na dłoni fotografii
pożółkłe jak liście jesienią
a wokół pustka
nieskończoność
która towarzyszy mym cieniom —
obłok porusza nocną ciszą
płatkami smutku
zasypuje rany
wszyscy odeszli
lecz czy są tam szczęśliwi
czy widzą mnie i słyszą —
w chwilach rozczarowań
niepewność się wkrada
dopiero wiara zmagania przebija
tam wieczność prawdziwa
istnieje
sam pan Bóg nią włada —

Rany Jezusa

Nad obłokami
jest świątynia marzenia
której nie widzi nikt
stamtąd dochodzi piękna muzyka
i ciche aniołów pienia —
to one rzeźbią skronie
wodą święconą ze źródła Pana
w oczekiwaniu na sprawiedliwość
która będzie nam dana —
za śmierć i męki Chrystusa
który życie swe dał
i jeszcze przy sobie
miejsce dla nas miał —

Boża moc

Ty Panie widzisz
z wysokiego Krzyża
moją bezradność
gorzką udrekę
obserwujesz wędnące ruchy
z dnia na dzień powolniejsze
i tętno które wciąż się obniża —
znasz moje zmagania
fizyczne duchowe
dlatego szukam dobroci Twojej
wierzę że nie zginę
bo nigdy nie zwątpię
więc proszę miej mnie
w Boskiej opiece swej —

Bądź miłościw

Czy widzisz
jak moje oczy błyszczą
Panie bądź miłościw
grzesznikowi
i nieustawionym myślom —
czyste niebo
odbite w spojrzeniu
spowodowało
ogromne serca bicie
czy będziesz miłościw
każdemu pragnieniu —
całuję Twe rany
witam jak umiem
najprościej
zadając sobie wciąż pytanie
czy mnie grzesznemu
będziesz miłościw Jezu
największa mego życia
jedyna miłości —

Bezdomny

Pod czystą szybą nieba
promień słońca poi oczy
martwe włosy
roziewa wiatr —
wpatrzony w brzemię życia
człowiek bezdomny
na pniu ściętego drzewa siadł —
ziemia skropiona potokiem łez
w jesiennym deszczu
lato umiera —
Boże mój
czy dla mnie też
nadszedł już
życia nędznego kres —

Gołębie

Zatrzymał się samotnie
na kruchym moście
czule przytulał do piersi kwiatki
spoglądał na nie z dziwną tęsknotą
potem rozejrzał się wkoło
czy ktoś nie śledzi ukradkiem —
obok usiadły dwie gołębice
małe zwierzątka skrzydlate
główki im zwisły smutnie ku ziemi
jakby tęskniły za latem —
słońce tylko świeci
nie rozgrzewa kości
wiatr zimno roznosi
po całym świecie
my też zginiemy już
nie znajdziemy nigdzie
miłości —

Zmysły

Księżyc zamigotał i zgasł
jakby ktoś zdmuchnął płomień
a ty jak zwykle uśmiechnąłeś się
opierając na mych ramionach
swoje ciepłe dłonie —
pesymizm się rozrasta
chłodem opanowuje zmysły
trudno powiedzieć
czy to gra jakaś rolę
jeśli istnieje
czuje po prostu i myśli —
tęsknoty nie wypowiem
żadnym słowem
zostanie w tętnie
na tym samym brzegu
który miejsca nie zmienia
rozciągnie baldachim nieba
między słowem a miłością
potem pochłonie je
czarna ziemia —

Moje imię

Andrzejowi

W toni twych oczu
została tylko mądrość
strzałą ognistą w przestrzeń niesiona
do światła bramy —
w puchowych myślach
zanurzona głowa
wyraz twarzy jakiś tajemny nieznany
piękne palce u rąk
kiedyś tak zgrabnie na pudle tańczyły
strun delikatnie dotykały —
mijają lata wieki powiedz
nie możesz czy nie chcesz
przepłynąć ze mną tej rzeki —
wbij się w ostrze nieba
walcz ze swym cieniem
krzycz jak zraniony ptak
a wyjdiesz cało
z moim na ustach imieniem —

Powrót idola

Januszowi Gniatkowskiemu

Wracają piosenki
z moich młodych lat
obudził się złoty
skowronka śpiew
wtóruje ziemia
rozszałał morze
srebrzyście brzęczą
listeczki drzew —
ta radość przenika
dusze i ciała
zahacza o miasta i wioski
bo na ekranie telewizora
jak we śnie usiadł
Janusz Gniatkowski —
wrócił pasterz
do swych dolin aleją
srebrnych platanów
słowa rozsypie
po horyzontach gór
radością napoi fanów —

Wolna

Jestem wolna to znaczy szczęśliwa
przyglądam się mężczyznom
w wielkim skupieniu
mijam na ulicy pośpiesznie lustruję
nader spostrzegawczym
swoim spojrzeniem —
przez korytarze zakładu
spokojnie przechodzę
bez żadnego biegu
znikają szpary na ścianach
skrzypią deski w podłodze —
nocnym przelotem snu
pisałam wczoraj wiersze
w nich rozdawałam pocałunki
nawet nie wiem komu
byłam jakaś inna rozdarta zaślepiona
i tak właśnie cudem
znalazłam się w tym domu —

Wrocław 1967

Nie odchodź

Bardzo lubię śpiewać
gdy nie mam komu
otwieram drzwi na oścież
i ze złości krzyczę
wołając — pozostań życie
nie odchodź ode mnie jeszcze —
potem sama siebie pieszczę
jego ręka w mojej dłoni
więc szepczę mu do ucha
czy nie chcesz być
moim kochankiem
lecz życie wcale mnie nie słucha —
liryka spływa słowami udręczenia
jak wiolinowy klucz
którym można otworzyć raj —
na spotkanie wybiega
zabłąkany wiatr
tyle w nim poświęcenia —

Struna miłości

Co nam zaśpiewają
gdy będziemy w mroku
by dalej żyć w tym trudnym
niekończącym się wieku —
piły sonety święte zagrają
melodia spadnie na leśne runa
przez ścianę drzew
podejdzie do nas sam Jezus
zadźwięczy miłości Jego
najpiękniejsza struna —
w białych sukienkach
spłyną aniołowie
z pieniem na ustach
w niebieskim blasku
aż pęknie niebios ogromna ściana
krzyk zamknie bieg życia
naszej codzienności
znikną problemy marzenia
zagoi się rana —

Pepik

Jest słoneczna pogoda
dzień pachnie miętą
kwiatami i makiem
ogrody można nazwać rajem
to one przyciągają tłumy —
właśnie spojrział na mnie Pepik
i rzekł — ty jesteś Polakiem
a Polska to piękny i duży kraj
mój dziadek w sercu go pieścił
kiedyś tam mieszkał
nie pamiętam
ale w jakimś dużym mieście
lubił się włóczyć
nawet bez celu
jak dziś turyści z całego świata
ja też tam pojedę
nareszcie
bo mam siostrę i brata —

Hradec Kralove

Jubileusz

W tym dniu
tak pięknym wesołym
składamy życzenia
wszelkiej pomyślności
zdrowia szczęścia
dużo uśmiechu
i kwiatów od gości —
gdy już toastów pora przeminie
razem z melodią „sto lat”
która tak wzrusza
zaśpiewaj z nami piosenkę
niechaj raduje się serce i dusza —
bo potem słowa ulecą
zwiędną bukiety
pamięć zasłoni czasu przemijanie
wszystkie zdarzenia
odejdą w przeszłość niestety
ale ten wiersz pozostanie —

Cień nocy

Dokąd zmierzasz cieniu nocy
słyszę jak szeleści droga
nad nią płonie jasne światło
zapalone ręką Boga —
gdy zakrzepnie siła do świtania chwili
albo cud się spełni
w milczeniu swą głowę pochyle —
przyjaciele czas ucieka
wspomnijcie kiedyś o mnie
czytając te słowa pisane srebrnie —
nim wasze zegary staną
krew się w wodę zamieni
a twarz zblednie uściskiem omdlałym
zadrza powieka
otoczy próchno ziemskiej doliny
zaszumia słowa mojej miłości
jak u Szołochowa cichy Don —
nie blednąca przeszłość
wstrzymuje serca bicie
co stanie się o świcie —